

علوم و فنون

- ۱- گزینه «۴» - برتری عشق بر عقل (برتری عشق‌گرایی در مقابل خردگرایی) در سبک عراقی برخلاف دوره‌ی خراسانی بود.
(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی)
- ۲- گزینه «۳» - محاکمة اللغتين (اثر امیرعلی شیرنوازی) و بابرنامه (اثر ظهیرالدین بابر) به زبان ترکی در سبک عراقی نگارش یافته‌اند. بررسی موارد نادرست:
جامع التواریخ (در سبک عراقی) به زبان فارسی از خواجه رشیدالدین فضل‌الل همدانی / بدایع الوقایع (نثر دوره‌ی هندی به فارسی) عین الحیات (نثر دوره‌ی هندی به فارسی) از علی بن حسین واعظه کاشفی / لمعات (اثر فخرالدین عراقی در سبک عراقی و قالب نظم و نثر و به زبان فارسی) و قابوس‌نامه (اثر قابوس بن وشمگیر به فارسی متعلق به دوره‌ی غزنوی و سلجوقی)
(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - دروس اول، چهارم و دهم - تاریخ ادبیات / پایه دهم - درس هفتم)
- ۳- گزینه «۱» - قائم مقام فراهانی تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زبان و اصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب‌المثل‌های لطیف به سبک گلستان سعدی نوشت. (سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - درس یکم - تاریخ ادبیات)
- ۴- گزینه «۲» - توصیف پدیده‌ها و شخصیت‌ها در نثر این دوره عینی، کوتاه، بیرونی و مشخص است.
(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس دهم - سبک‌شناسی)
- ۵- گزینه «۴» - این بیت در سبک عراقی است: اجازت دادن غرور حُسن (تشخیص)، گل (استعاره از معشوق)، عندلیب شیدا (استعاره از شاعر) در این بیت از آرایه‌های بیشتری استفاده شده است بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۱»: استفاده از تشبیهات حسی «ارغوان مانند دست زیبارویان پر از دستبند و شاخه‌ی گل مانند گوش زیبارویان پر از گوشواره
گزینه‌ی «۲»: استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم
گزینه‌ی «۳»: زبان ساده و روان (همه موارد گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» از خصوصیات سبک خراسانی هستند).
(سراسری با تغییر) (پایه دهم - درس هفتم - سبک‌شناسی)
- ۶- گزینه «۲» - جای پای خون - دو کبوتر - دو پنجره - یک پرواز - ضیافت - بدوک - کشتی پهلو گرفته همگی از سید مهدی شجاعی / دل‌ویز تر از سبز - ظهور - سفر ششم اثر علی مؤذنی / زمین سوخته و مدار صفر درجه اثر احمد محمود / از آسمان سبز - از این ستاره تا آن ستاره - دری به خانه‌ی خورشید اثر سلمان هراتی / گوشواره‌ی عرش اثر سید علی موسوی گرما رودی / اگر بابا بمیره - مهاجر کوچک اثر محمدرضا سرشار / سووشون اثر سیمین دانشور (سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۷- گزینه «۲» - سده‌های پنجم و ششم از مهم‌ترین دوره‌های کمال و گسترش نثر پارسی است. در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم، نثر فارسی تازه ظهور کرده بود و هنوز در آغاز راه بود. در نیمه‌ی قرن پنجم با دوره‌ی بلوغ آن مواجه می‌شویم. و در قرن ششم و اوایل قرن هفتم آن را در حال پختگی و کمال می‌یابیم. (سراسری با تغییر) (پایه دهم - درس هشتم - تاریخ ادبیات)
- ۸- گزینه «۴» - تشبیه: گوی خیر (خیر مانند گوی) / کنایه: گوی بردن کنایه از توفیق یافتن و کامیاب شدن. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۱»: مرکب بودن مور کنایه از ناتوان بودن و با سلیمان راندن کنایه از برابری کردن است. (نکته: پشت صبا اضافه استعاری است)
گزینه‌ی «۲»: دست در دامن زدن: توسل جستن و مدد خواستن (کنایه)
گزینه‌ی «۳»: مژده برهم زدن: نشان دادن کوچکترین ترس یا توجه و اعتنا به خود (کنایه)
(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - دروس سوم و دوازدهم - آرایه‌های ادبی)
- ۹- گزینه «۱» - می‌گوید این کوره‌ی پرآتش (دل) با دم، سرد نمی‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۲»: آتش خاموش / گزینه‌ی «۳»: کسوت (پوشش) عریان تنی / گزینه‌ی «۴»: دریای خشک همگی تناقض دارند.
(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس ششم - آرایه‌های ادبی)
- ۱۰- گزینه «۳» - بررسی آرایه‌ها:
الف) شیرین: ۱- خوش (خواب خوش) ۲- معشوق فرهاد یا خسرو که با کوهکن (فرهاد) تناسب دارد.
ب) مصراع دوم اسلوب معادله است برای مصراع اول.
ج) دامن جان: جان به شخصی تشبیه شده که دامن دارد (تشخیص و استعاره) و امید رجعت، دامن جان را گرفت تشخیص
د) ایهام: در بند او مشو: ۱- دل مشغول او (زلف) مشو ۲- خود را در زندان او (زلف) نیفکن
(سراسری با تغییر) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)
- ۱۱- گزینه «۱» - ایهام: مهر (۱- خورشید ۲- دل‌بستگی و علاقه) / جناس: مَلک، فلک / استعاره: لعل و لب معشوق / مراعات‌نظیر: ماه، فلک، دو پیکر، مهر (در معنای خورشید) (سراسری با تغییر) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۱۲- گزینه «۴» - مراعات نظیر: چمن، صنوبر و سرو / ایهام ندارد. بررسی آرایه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: تلمیح به داستان قارون / زیر خاک سیاه رفتن: کنایه از حقیر شدن

گزینه‌ی «۲»: تکرار قلب و لسان / قلب اول (دل)، قلب دوم: ریاکار

گزینه‌ی «۳»: کنایه: لعل بر آتش بودن (بی‌قرار بودن) / تشبیه: سیل حوادث (اضافه تشبیهی)

(سراسری با تغییر) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۱۳- گزینه «۴» - عشاق: (۱) عاشقان (۲) نام یکی از ۱۲ مقام موسیقی / چنگ: (۱) پنجه دست (۲) از سازهای زهی قدیم

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی)

۱۴- گزینه «۲» - بررسی آرایه‌ها:

الف) به خون کسی تشنه بودن: سخت دشمنی داشتن با او

ب) عهد (در مصراع اول): (۱) دوران، روزگار (۲) پیمان

ج) حس آمیزی: حرف نرم (شنیداری و لامسه)

د) بیت اسلوب معادله دارد

ه) ملک وحدت: اضافه‌ی تشبیهی

(سراسری با تغییر) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۱۵- گزینه «۱» - استعاره: ماه مجلس استعاره از معشوق / تضاد: آزاد - گرفتار

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: تضاد: مست - هوشیار / بیدار - خواب‌آلوده / استعاره ندارد.

گزینه‌ی «۳»: تضاد: صالحان: گنهکاران / بهشت - دوزخ / استعاره ندارد.

گزینه‌ی «۴»: تضاد: مستان - هوشیاران / استعاره ندارد.

(سراسری با تغییر) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۱۶- گزینه «۴» - کلمات قافیه‌ناز و فراز (حروف قافیه‌از: مصوت + صامت) بررسی گزینه‌های دیگر:

یافتی - اشارتی واژه‌های قافیه هستند اما حرف «ف» در «یافتی» ساکن و حرف «ی» در اشارتی متحرک است.

گزینه‌ی «۲»: پُر و تَر واژه‌های قافیه‌اند اما حرکتی پُر (ضمه) و در تَر (فتحه) است.

گزینه‌ی «۳»: واژه‌های قافیه (خود و بد) هستند که در خود مصوت «و» + «د» اما در بد مصوت «و» + «د» آمده است.

(سراسری با تغییر) (پایه دهم - درس دوازدهم - قافیه)

۱۷- گزینه «۳» - در این بیت واژه‌های «لطف و عنف» قافیه شده‌اند اما در واژه‌ی لُطف (ضمه) + صامت «ط» + صامت «ف» و در واژه‌ی عُنْف (ضمه)

صامت «ن» + صامت «ف» آمده است که دو صامت «ط» و «ن» اختلاف دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: گو شمال و شمال واژه‌های قافیه و «ال» حروف قافیه.

گزینه‌ی «۲»: جولاهگی و جامگی واژه‌های قافیه و «گی» حروف قافیه

گزینه‌ی «۴»: ریگ و مرده ریگ (ارث) واژه‌ها و «یگ» حروف قافیه

(سراسری با تغییر) (پایه دهم - درس دوازدهم - قافیه)

۱۸- گزینه «۳» -

بر	د	نم	گر	د	س	تم	ها	ست	خ	دا	یا	م	پ	سند
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
که	م	کد	در	ش	و	دا	یی	ن	ی	مه	را	یی	نم	
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	

در مصراع اول به جای فعلان، فاعلان آمده است.

در پایان مصراع دوم به جای فَعِلن، فعلن آمده است (ابدال)

در هجای هفتم و دوازدهم مصراع دوم حذف همزه صورت گرفته

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - دروس پنجم و هشتم - عروض و تشخیص وزن)

۱۹- گزینه «۲» -

اب	رو	یش	خم	ب	ک	مان	مان	ذ	ق	د	را	س	ب	تیر
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-
کس	ن	دی	دم	ک	چ	نین	تی	ژ	ک	ما	نی	دا	رد	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

در مصراع اول هجای بلند «رو» کوتاه و هجای کوتاه یازدهم (د) بلند تلفظ شده. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

با	ت	آن	عه	د	ک	در	وا	د	ی	ای	من	بس	تم	
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
هم	چو	مو	سی	ا	ر	نی	گو	ی	ب	می	قا	ت	ب	ریم
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

فقط در مصراع اول اختیار ابدال صورت گرفته.

گزینه «۳» -

گر	چ	نین	چه	ر	گ	شا	ید	خ	ط	زن	گا	ر	ی	من
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
من	ر	خ	زر	د	ب	خو	نا	ب	م	نق	قش	دا	رم	
-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-

فقط هجای دوم مصراع دوم بلند تلفظ شده است.

گزینه «۴»:

تر	سم	ک	رو	ز	حش	ر	ع	نان	بر	ع	نان	ر	ود	
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-
تس	بی	ح	ش	خ	خر	ق	ی	رن	د	ش	را	ب	خار	
-	-	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-	-

در مصراع دوم هجای «د» در «رند» بلند تلفظ شده است. (سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس پنجم - عروض و تشخیص وزن)

۲۰- گزینه «۳» -

از	دا	م	ز	ف	دا	ن	ی	خا	ل	ت	در	ج	هان	
-	-	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-	-

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس دوم - عروض و تشخیص وزن)

۲۱- گزینه «۲» -

غم	ز	ی	سا	قی	ب	یغ	ما	ی	خ	رد	آ	هخ	ت	نیغ
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
								ک						

فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (رمل مثنی محذوف)

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»:

ز	خط	طت	صد	ج	ما	ل	دی	گ	رف	زود
U	-	-	-	U	-	ک	-	U	-	-

مفاعیلن مفاعیلن فعولن

گزینه‌ی «۳»:

ب	رین	جا	ن	پ	ری	شان	رح	م	تا	رید
U	-	-	ک	U	-	-	-	U	-	-

مفاعیلن مفاعیلن فعولن

گزینه‌ی «۴»:

بخ	ش	شا	مو	زی	ج	ها	نف	رو	ز	چون	حا	جی	ق	وام
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۲۲- گزینه «۱» -

این	قِص	صِ	ی	ع	جب	ش	ن	از	بخ	ت	وا	ژ	گون
-	-	U	ک	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»:

شی	رین	ت	ز	نی	ب	ش	کر	خن	د	ک	گو	یم
هر	چن	د	ک	هج	ران	ث	ر	وص	ل	ب	را	رد
چُن	می	ر	و	دین	کش	ت	سر	گش	ت	ک	آ	خر
-	-	U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-
	مفعول			مفاعیلن		مفاعیلن		مفاعیلن		مستفعل		فعولن
												فع لن

(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - درس دوم - عروض و تشخیص وزن)

۲۳- گزینه «۴» - وزن مصراع صورت سؤال و بیت ۴ برابر است:

پا	یی	ک	بر	ن	یا	ید	رو	زی	ب	س	گ	عش	قی
ای	صب	ح	شب	ن	شی	نان	جا	نم	ب	طا	ق	طا	مد
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»:

پس	یا	ر	س	فر	با	ید	تا	پنج	ت	ش	ود	خا	می
هر	کس	ب	ت	ما	شا	یی	رف	تن	د	ب	صح	را	یی
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

گزینه‌ی «۲»:

آن	سر	و	ک	گو	ین	د	ب	با	لا	ی	ت	ما	ند
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-

مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن

(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۲۴- گزینه «۴» -

و	گر	تْ	جو	ر	کْ	نی	را	ی	ما	د	گر	نَ	شَ	ود
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-

مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»:

چش	مت	خُ	شَسْ	تْ	بَر	أَ	ثَ	رِ	خا	ب	حُشْ	ت	سِتْ
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعولن

گزینه‌ی «۲»:

خ	بَ	رز	دو	ست	ن	دا	رد	ک	ز	خُدْ	با	خَ	بَ	رست
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-

گزینه‌ی «۳»:

من	تن	ب	ق	ضا	ی	عِشْ	ق	دا	دم
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس دوم - عروض و تشخیص وزن)

۲۵- گزینه «۲» -

ن	گا	ه	کن	ک	دَ	رین	جا
U	-	U	-	U	U	-	-

مفاعیلن فعلاتن

سُ	کو	ت	چی	ست	ب	جز	حر	ف	ها	ی	نا	گف	تِ
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-

مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعولن

و	من	ن	گا	ه	ن	کر	دم
U	-	U	-	U	U	-	-

مفاعیلن فعلاتن

(سراسری با تغییر) (پایه دوازدهم - درس یازدهم - عروض و تشخیص وزن)

۲۶- گزینه «۱» - بررسی موارد نادرست:

اذفر: خوشبو - زَنَخ: چانه - استغنا: بی‌نیازی - میغ: ابر

(سراسری با تغییر) (املا - ترکیبی)

۲۷- گزینه «۳» - مفهوم بیت صورت سؤال این است که پس از خنده و شادی باید آماده‌ی گریه و غم بود اما در بیت گزینه‌ی «۳» می‌گوید امیدوارم

که این آخرین سختی و غم من باشد و پس از این به شادی و خنده برسم. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: مفهوم این بیت مطابق بیت صورت سؤال است: پس از هر شکفتگی و خوشحالی، گریه و غم هست.

گزینه‌ی «۲»: مردم عالم از ناله‌ی من غمگین هستند و گریه می‌کنند.

گزینه‌ی «۴»: عشرت و خوشحالی من، گریه و غمی همراه خود داشت.

(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - درس دهم - معنی و مفهوم)

۲۸- گزینه «۲» - مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌ی «۲» تأکید بر «با تکبر و غرور راه نرفتن» است. چون خواهی مُرد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: معشوق (یا ممدوح) ما تکبر و غرور دارد ولی ما در مقابل او بیچاره و ناتوانیم.

گزینه‌ی «۳»: با ناز و عشوه راه رفتن

گزینه‌ی «۴»: کاش خاک راه معشوق شوم

(سراسری با تغییر) (پایه یازدهم - درس دوازدهم - معنی و مفهوم)

۲۹- گزینه «۲» - مفهوم این بیت «درمان نداشتن دل زخمی (ریش) و آزرده» است. مفهوم سایر ابیات این است که درد عشق و دردی که از سوی

معشوق به عاشق رسیده است، درمان ندارد. (سراسری با تغییر) (پایه دهم - درس چهاردهم - معنی و مفهوم)

۳۰- گزینه «۳» - مفهوم این بیت این است که هیچ‌کس نباید بعد از مردن معشوق زنده بماند. مفهوم مشترک ابیات «۴» و «۲» و «۱» این است که

بعد از این که تو معشوقم شدی، دیگر به کسی اعتنا و توجه نخواهم داشت. (سراسری با تغییر) (پایه دهم - درس هفدهم - معنی و مفهوم)